

TARİH : 06.08.2021

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ .
فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ .
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
إِنَّ لِكُلِّ دِينٍ خُلُقًا، وَخُلُقَ الْإِسْلَامِ الْحَيَاءُ .

UTANMA DUYGUSU

Muhterem Müslümanlar!

İslâm'ın insanlığa öğrettiği ve Müslümanlarda bulunmasını istediği güzel vasıflardan birisi de haya, yani utanma duygusudur.

Utanma duygusu, İslâm ahlâkının özü, imanın da bir parçasıdır. Bundan dolayı Peygamberimiz (s.a.s.) şöyle buyurmuştur: **“Her dinin bir ahlâkı vardır. İslâm'ın ahlâkı da hayâdır.”**¹

“İman yetmiş küsur şubedir. En üstünü Allah'tan başka bir ilah bulunmadığına iman etmek, en alt derecesi de insanlara zarar verecek şeyleri yoldan kaldırmaktır. Hayâ da imandan bir şubedir.”²

Değerli Mü'minler!

İslâm ahlâk bilginleri hayâyı; Allah'a karşı hayâ, insanlara karşı hayâ, kişinin kendisine karşı hayâsı olmak üzere üç kısma ayırmışlar ve şöyle açıklamışlardır:

“Allah'a karşı hayâ, O'nun emir ve yasaklarına uymakla olur. İnsanlara karşı hayâ, onlara eziyet etmemek ve yanlarında çirkin işler yapmaktan ve çirkin sözler söylemekten kaçınmakla olur. Kişinin

kendisine karşı hayâsı ise, edepli olması demektir.”³

Peygamberimizin **“Utanmıyorsan dilediğini yap”**⁴ buyurması, hayânın insanı kötülüklerden alıkoymada ne kadar güçlü bir unsur olduğunu ortaya koymaktadır. Allah Teâlâ da: **“Rabbinin huzurunda (hesap vermekten) korkan ve nefsine kötü arzuları yasaklayana gelince, onun barınağı da cennetin ta kendisidir.”**⁵ buyurarak edep ve hayâ timsali insanları cennetle müjdelemektedir.

Aziz Kardeşlerim!

İçerisinde bulunduğumuz bu yaz mevsiminde, dinimizin öğretmeye çalıştığı utanma duygusuna her zamankinden daha fazla ihtiyacımız vardır. Utanma duygusuna evimizde ihtiyaç duyulduğu kadar çarşıda, tatilde, denizde ve bulunduğumuz her bir yerde ihtiyaç duyulmaktadır. Mü'min her yerde Allah'ın huzurunda bulunduğunun bilinciyle yaşamalı, kılık kıyafetine her zaman ve her yerde dikkat etmelidir. Dünyalık zevkler için Rabbinin haram kıldığı şeylere tenezzül etmemeli ve Allah'ın verdiği nimetleri Allah'ın rızasına uygun kullanmayı bilmelidir. Deniz de, Allah'ın bize sunduğu bir nimettir. Ancak orada bulunduğumuz zamanlarda dahi örtünmesi gereken yerleri örtmeye dikkat etmeli ve kalabalıktan uzak yerleri tercih etmeliyiz. Bir erkeğin, göbek ve dizleri arasında kalan vücudunu erkeklere dahi göstermesinin haram olduğu unutulmamalıdır.

Hutbemi bir ayet-i kerime mealiyle bitiriyorum: **“Mü'min erkeklere söyle; gözlerini haramdan sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar. Çünkü bu, kendileri için daha temiz bir davranıştır. Şüphesiz Allah onların yaptıklarından hakkıyla haberdardır. Mü'min kadınlara da söyle; gözlerini haramdan sakınsınlar ve iffetlerini korusunlar. (Yüz ve el gibi) görünen kısımlar müstesna, zînet (yer)lerini göstermesinler...”**⁶

³ Kürsüden Öğütler, D.İ.B, Ankara 2007, s. 546.

⁴ Buhari, Edeb, 78.

⁵ Naziat 79/ 40-41.

⁶ Nur 24/ 30-31.

¹ Muvatta, Hüsnü'l-huluk, 9.

² Müslim, İman, 58.